निंदाप्रकारमाह ॥ बालिशइति ॥ प्रस्थापयिष्यतीतिउपलक्षणं त्रिकालनिंदायाः ॥ ८३ ॥ उपकर्शितः कार्श्यंप्रापितः ॥ कृच्छ्रं जटाभ्युपेततया वनेवासक्लेशं ॥ ८४ ॥ द्वितीयं वचनं परिहासरूपं वचनं ॥ अलंसमर्थः ॥ अहमिव धर्मयंत्रितत्वात् ॥ ८५ ॥ यदिमे राघवः प्रतिकूलंकुर्यात्तन्मेप्रियंस्यादितिसंबंधः ॥ ८६ ॥ ततःकिमतआह ॥ राघवेहीति ॥ अक्षमणीयं दुःसहवृत्तमतएव सर्वलोकस्यधिक्कृतं ॥ ८७ ॥ शेषेऽवशिष्टे ममेष्टे कौसल्यादिरूपेजने किंपापं मनोवागगोचरं दुःखसाधनं प्रति

बालिशोबतकामात्माराजादशरथोभृशं ॥ स्त्रीकृतेयःप्रियंपुत्रंवनंप्रस्थापयिष्यति ॥ ८३ ॥ वेदैश्चब्रह्मचर्यैश्चगुरुभिश्चोपकर्शितः ॥ भोगकालेमहत्कृच्छ्रंपुनरेवप्रपत्स्यते ॥ ८४ ॥ नालंद्वितीयंवचनंपुत्रोमांप्रतिभाषितुं ॥ सवनंप्रव्रजेत्युक्तोबाढमित्येववक्ष्यति ॥ ८५ ॥ यदिमेराघवःकुर्याद्वनंगच्छेतिचोदितः ॥ प्रतिकूलंप्रियंमेस्यान्नतुवत्सःकरिष्यति ॥ ८६ ॥ राघवेहिवनंप्राप्तेसर्वलोकस्यधिक्कृतं ॥ मृत्युरक्षमणीयंमांनयिष्यतियमक्षयं ॥ ८७ ॥ मृतेमयिगतेरामेवनंमनुजपुंगवे ॥ इष्टंममजनेशेषेकिंपापंप्रतिपत्स्यसे ॥ ८८ ॥ कौसल्यामांचरामंचपुत्रौचयदिहास्यति ॥ दुःखान्यसहतीदेवीमामेवानुगमिष्यति ॥ ८९ ॥ कौसल्यांचसुमित्रांचमांचपुत्रैस्त्रिभिःसह ॥ प्रक्षिप्यनरकेसात्वंकैकेयीसुखिताभव ॥ ९० ॥ मयारामेणचत्यक्तंशाश्वतंसत्कृतंगुणैः ॥ इक्ष्वाकुकुलमक्षोभ्यमाकुलंपालयिष्यसि ॥ ९१ ॥ प्रियंचेद्भरतस्यैतद्रामप्रव्राजनंभवेत् ॥ मास्ममेभरतःकार्षीत्प्रेतकृत्यंगतायुषः ॥ ९२ ॥ पत्स्यसे करिष्यसि ॥ ८८ ॥ यदिकौसल्यां रामंच हास्यति ताभ्यांहीनाभविष्यति ॥ चासुमित्रा यदिपुत्रौच चाद्रामं मांच ॥ एतैर्यदिहीनाभविष्यति तदादुःखान्यसहती देवी कौसल्या सुमित्राच मामेवानुमरिष्यति ॥ लक्ष्मणस्यरामेणसहनियतंगमनात् शत्रुघ्नस्यभरतानुयायित्वेपि अतीवत्वदनुरंजनंकुर्वतोरामस्येवतस्यापि त्वया क्रूरतयानिराकरणात्पुत्रौहास्यतीत्युक्तं ॥ तेन तस्याः क्रौर्यातिशयोव्यंग्यः ॥ राज्ञःशोकातिशयवत्त्वाद्विसंष्ठुलवाक्यप्रयोगोनदोषाय ॥ ८९ ॥ पुत्राणांनरकवासोराज्यहान्याराज्ञ्योराज्ञश्चशोकरूपपापमृत्युमरणादित्याहुः ॥ ९० ॥ मयारामेणेत्यादिव्यंग्योक्तिः आकुलं क्षुभितं ॥ ९१ ॥ रामप्रव्रजनस्यभरतसंमतत्वे समेपुत्रएवनेत्याशयेनाहप्रियंचेत्यादि ॥ ९२ ॥